

ประเทศไทย
THAILAND

๑๖๗๒

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ทท.
๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.
รับข้อมูลท่องเที่ยวทาง
โทรสาร ๒๔ ชั่วโมง

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว
สำนักงานใหญ่ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

เปิดทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

www.tourismthailand.org

E-mail : info@tat.or.th

ททท. ถนนราชดำเนินนอก

เปิดทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๑

๒๑๐๒-๒๑๐๔ ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐

โทร. ๐ ๔๔๒๑ ๓๖๖๖, ๐ ๔๔๒๑ ๓๐๓๐ โทรสาร ๐ ๔๔๒๑ ๓๖๖๗

E-mail : tatsima@tat.or.th

พื้นที่ความรับผิดชอบ : นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑ E-mail : center@tat.or.th

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ท่องเที่ยว บุรีรัมย์

ห้ามจำหน่าย

ปก : พระสุภัทรบทพิตร วนอุทยานเขากระโดง

สารบัญ

การเดินทาง

สถานที่ที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

อำเภอนางรอง

อำเภอประโคนชัย

อำเภอบ้านกรวด

อำเภอปะคำ

อำเภอโนนดินแดง

อำเภอสตึก

อำเภอพุทไธสง

อำเภอนาโพธิ์

อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์

เทศกาลงานประเพณี

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่พัก

ร้านอาหาร

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

หน้า

๓

๕

๕

๘

๑๐

๑๑

๑๒

๑๓

๑๓

๑๔

๑๔

๑๕

๑๕

๑๖

๑๘

๑๘

๑๘

๒๐

๒๑

เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม

บุรีรัมย์เมืองแห่งความรื่นรมย์ตามความหมายของชื่อเมือง เป็นเมืองแห่งปราสาทหิน ดินแดนแห่งอารยธรรมขอมโบราณ ตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ประมาณ ๔๑๐ กิโลเมตร จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๐,๓๒๑ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๒๑ อำเภอ และ ๒ กิ่งอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีเกี่ยวกับการอยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี และที่สำคัญที่สุด คือ ปราสาทขอมน้อยใหญ่กว่า ๖๐ แห่ง ซึ่งพบกระจายอยู่ทั่วไป อันแสดงถึงความรุ่งเรืองของบุรีรัมย์มาแต่ครั้งอดีตกาล รวมทั้งได้พบแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ คือ เตาเผาภาชนะดินเผาสมัยขอม กำหนดอายุได้ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๘

หลังจากสมัยของวัฒนธรรมขอมหรือเขมรโบราณแล้ว หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของบุรีรัมย์เริ่มมีขึ้นอีกครั้งตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาโดยเป็นเมืองขึ้นของนครราชสีมา และปรากฏชื่อต่อมาในสมัยกรุงธนบุรี ถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยบุรีรัมย์มีฐานะเป็นเมือง ๆ หนึ่ง จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มีการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคใหม่ จึงได้เปลี่ยนเป็นจังหวัดบุรีรัมย์มาจนถึงปัจจุบันนี้

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมหาสารคาม
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสระแก้วและเทือกเขาพนมมัลลย์
	ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ถึงสระบุรี เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๒ (มิตรภาพ) จากนั้นแยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๔ (โชคชัย-เดชอุดม) ผ่านอำเภอนอнокี่ อำเภอนางรอง แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ตัวจังหวัดบุรีรัมย์ ตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๘ รวมระยะทาง ๔๑๐ กิโลเมตร หรือจากนครราชสีมา ตามทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ ผ่านอำเภอจักราช-ห้วยแถลง-ลำปลายมาศ รวมระยะทาง ๓๘๔ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด เดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-บุรีรัมย์ ทุกวัน มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ๒ (จตุจักร) ติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. ๐ ๒๕๓๖ ๑๘๘๐, ๐ ๒๕๓๖ ๐๖๕๗, ๐ ๒๕๓๖ ๐๖๖๗, ๐ ๒๕๓๖ ๒๘๕๒ สถานีขนส่งบุรีรัมย์ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๒๕๓๔ หรือ www.transport.co.th

รถไฟ มีรถไฟสายกรุงเทพฯ-อุบลราชธานี กรุงเทพฯ-สุรินทร์ และ นครราชสีมา-อุบลราชธานี ทั้งที่เป็นขบวนรถด่วน รถเร็ว รถธรรมดา และ รถดีเซลราง ผ่านสถานีบุรีรัมย์ทุกขบวน รายละเอียดติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. ๑๖๙๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๑๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๒๐ หรือ www.railway.co.th

เครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีเที่ยวบินไปจังหวัดบุรีรัมย์โดยตรง ต้องไปลงที่ขอนแก่น จากนั้นต่อรถเข้าตัวเมืองบุรีรัมย์เป็นระยะทางอีกประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โทร. ๑๕๖๖, ๐ ๒๒๘๐ ๐๐๖๐, ๐ ๒๖๒๘ ๒๐๐๐ หรือ www.thaiairways.com นอกจากนี้ยังมีสายการบินภูเก็ตแอร์ และแอร์อันดามัน ไปลงที่บุรีรัมย์ทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๒๖๗๔ ๙๓๙๕ (ภูเก็ตแอร์ www.phuketair.com) และ โทร. ๐ ๒๒๒๙ ๔๕๐๐, ๐ ๒๒๒๙ ๔๕๕๕ (แอร์อันดามัน www.airandaman.com)

การเดินทางภายในจังหวัด

การเดินทางภายในตัวเมืองสามารถใช้บริการรถสามล้อรับจ้าง โดยตกลงค่าโดยสารก่อนใช้บริการ ส่วนการเดินทางระหว่างอำเภอมีรถโดยสารจากตัวเมืองบุรีรัมย์ไปยังอำเภอต่าง ๆ

การเดินทางระหว่างจังหวัด

จากสถานีขนส่งบุรีรัมย์ มีรถโดยสารไปยังจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ รถธรรมดา ไปนครราชสีมา ร้อยเอ็ด ขอนแก่น สุรินทร์ รถปรับอากาศไปเชียงใหม่ พัทยา ระยอง จันทบุรี สระแก้ว อุบลราชธานี นครราชสีมา กรุงเทพฯ สอบถามรายละเอียดได้ที่ สถานีขนส่งจังหวัดบุรีรัมย์ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๒๕๓๔

ระยะทางจากตัวเมืองบุรีรัมย์ไปยังอำเภอและกิ่งอำเภอต่างๆ

ห้วยราช	๑๐	กิโลเมตร
กระสัง	๓๐	กิโลเมตร
ลำปลายมาศ	๓๑	กิโลเมตร
คูเมือง	๓๔	กิโลเมตร

สตึก	๔๐	กิโลเมตร
พลับพลาชัย	๔๐	กิโลเมตร
โนนสุวรรณ	๔๐	กิโลเมตร
ประโคนชัย	๔๔	กิโลเมตร
นางรอง	๕๔	กิโลเมตร
หนองหงส์	๖๐	กิโลเมตร
พุทไธสง	๖๔	กิโลเมตร
บ้านกรวด	๖๖	กิโลเมตร
เฉลิมพระเกียรติ	๖๘	กิโลเมตร
ชำนิ	๗๐	กิโลเมตร
นาโพธิ์	๗๘	กิโลเมตร
ปะคำ	๗๘	กิโลเมตร
หนองกี่	๘๓	กิโลเมตร
บ้านใหม่ไชยพจน์	๘๕	กิโลเมตร
โนนดินแดง	๙๒	กิโลเมตร
ละหานทราย	๑๐๐	กิโลเมตร
กิ่งอำเภอบ้านด่าน	๑๕	กิโลเมตร
กิ่งอำเภอแคนดง	๕๖	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ อำเภอเมือง

ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ ตั้งอยู่ภายในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ถนนจิระ เป็นสถานที่รวบรวมจัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุอันมีค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้แก่ผู้สนใจและเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย นิทรรศการที่จัดแสดงมีหลากหลายหัวข้อ อาทิ นิทรรศการเกี่ยวกับช้าง ช้างส่วย ผ้าพื้นเมือง จิตรกรรมฝาผนัง

ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

เครื่องถ้วยและเตาเผาโบราณ วิถีชีวิตชาวอีสาน สถาปนิศาสตร์ ชุมชน
โบราณของบุรีรัมย์ เปิดทุกวันยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๘.๓๐-๑๖.๐๐ น.
วันเสาร์-อาทิตย์เปิดถึงเวลา ๑๖.๐๐ น. สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๔๔๖๑
๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๑ ๗๕๘๘ ต่อ ๑๕๙

พระบรมราชานุสาวรีย์ ร.๑

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ตั้งอยู่
ในตัวเมืองทางไปอำเภอประโคนชัย สร้างในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ
รัชกาลที่ ๑ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ผู้ทรงก่อตั้งเมืองบุรีรัมย์ เมื่อครั้งยังทรง
เป็นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก พระบรมราชานุสาวรีย์มีขนาดเท่าครึ่งของ
พระองค์จริงหล่อด้วยโลหะสัมฤทธิ์ ฉลองพระองค์แบบนักรบตามขัตติยราช
ประเพณีโบราณ ประทับบนช้างศึก จากจดหมายเหตุประชุมพงศาวดาร
ภาคที่ ๗ กล่าวว่า ใน พ.ศ. ๒๓๒๑ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี โปรดให้สมเด็จพระ
ยามหากษัตริย์ศึกยกทัพไปปราบพระยานางรองซึ่งคบคิดกับเจ้าโอ เจ้าอิน
แห่งจำปาศักดิ์ ขณะเดินทางพบเมืองร้างอยู่ที่
ลุ่มน้ำห้วยจระเข้มาก มีชัยภูมิดีแต่ไร้ผู้คน
ชาวเขมรป่าดงไม่กล้าเข้ามาอยู่อาศัย แต่ตั้ง
บ้านเรือนอยู่โดยรอบ จึงรวบรวมผู้คนตั้ง
เป็นเมืองแปะ และให้บุตรเจ้าเมืองพุทไธสมัน
ซึ่งติดตามมาด้วยเป็นเจ้าเมือง ได้รับบรรดาศักดิ์
เป็นพระยานครภักดี ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็น
“เมืองบุรีรัมย์”

วนอุทยานเขากระโดง เป็นสถานที่
พักผ่อนหย่อนใจและเป็นที่ตั้งของภูเขาไฟ
โบราณซึ่งยังคงปรากฏร่องรอยปากปล่องให้

พระสุภัทรบพิตร

เห็นได้ชัดเจน ปากปล่องภูเขาไฟมีลักษณะเป็นแอ่งน้ำลึก มีน้ำขังตลอดปี ยอด
สูงสุดประมาณ ๒๖๕ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นที่ประดิษฐาน “พระสุภัท
รบพิตร” พระพุทธรูปองค์ใหญ่ คู่เมืองบุรีรัมย์และมีปรางค์ภูเขาโบราณ ภายใน
ประดิษฐานพระพุทธรูปจำลอง วนอุทยานนี้มีพันธุ์ไม้พื้นเมืองนำศึกษา
หลายชนิด การขึ้นไปยังเขากระโดงสามารถทำได้สองวิธี คือ เดินขึ้นบันได หรือ
ขึ้นรถขึ้นไปถึงยอดเขา ระหว่างทางจะพบพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เรียงรายอยู่
เป็นระยะ

การเดินทาง จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๙ บนเส้นทางสาย
บุรีรัมย์-ประโคนชัย ประมาณ ๖ กิโลเมตร

อ่างเก็บน้ำกระโดง ตั้งอยู่ด้านหน้าของเขาคระโดง จากทางเข้าเขาคระโดง
มีทางแยกซ้ายมือไปทางเดียวกับค่ายลูกเสือ “บุญญานุศาสตร์” และสวนสัตว์
บริเวณริมอ่างเก็บน้ำเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ดีแห่งหนึ่ง จากจุดนี้สามารถ
มองเห็นองค์พระสุภัทรบพิตรบนยอดเขาคระโดงได้

อ่างเก็บน้ำกระโดง

อ่างเก็บน้ำห้วยตลาดและสวนนกบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ตำบลสะแกชำ กำหนดเป็น
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเมื่อปี ๒๕๓๕ จากการสำรวจพบว่าในแต่ละปีมีนกชนิดต่าง ๆ
มาอาศัยอยู่โดยรอบจำนวนกว่า ๑๐๐ ชนิด โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งตั้งแต่
เดือนพฤศจิกายน-เมษายนจะมีฝูงนกมาอาศัยอยู่มากเป็นพิเศษ บางชนิดใกล้
สูญพันธุ์และหาได้ยาก เช่น นกเป็ดหงส์ นกเป็ดก่า และนกกาบบัว
ในบริเวณบ้านของคุณสวัสดิ์ คชเสนีย์ ได้จัดทำเป็นสวนนก และสถานที่พักผ่อน
หย่อนใจ เหมาะสำหรับเที่ยวชมฝูงนกในยามเย็น ทุกวันเวลาประมาณ ๑๗.๐๐-
๑๘.๐๐ น. จะมีฝูงนกยางสีขาวย่นบินหมั่นตัวบินกลับรังเป็นภาพที่น่าชมมาก
มีบริการรถชมรอบบริเวณ

การเดินทาง จากตัวเมืองบุรีรัมย์ไป ๑๒ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข
๒๑๙ (เส้นทางบุรีรัมย์-ประโคนชัย)

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ตั้งอยู่บ้านตาเป็ก ตำบลตาเป็ก ประกอบด้วยโบราณสถานสำคัญคือ ปราสาทหินพนมรุ้ง ตั้งอยู่บนยอดภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้ว สูงประมาณ ๒๐๐ เมตร (คำว่า "พนมรุ้ง" หรือ "วนรุง" เป็นภาษาเขมร แปลว่า "ภูเขาใหญ่")

อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง

ปราสาทหินพนมรุ้งเป็นเทวสถานในศาสนาฮินดู ลัทธิไศวนิกาย มีการบูรณะก่อสร้างต่อเนื่องกันมาหลายสมัย ตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕ ถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๗ และในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ แห่งอาณาจักรขอมได้หันมานับถือพุทธศาสนาเถรวาทแทน เทวสถานแห่งนี้จึงได้รับการดัดแปลงเป็นศาสนสถานในพุทธศาสนาในช่วงนั้น

ปราสาทพนมรุ้งหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ประกอบด้วยอาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่ตั้งเรียงรายขึ้นไปจากลาดเขาทางขึ้นจนถึงปราสาทประธานบนยอดอันเปรียบเสมือนวิมานที่ประทับของพระคเณศ บันไดทางขึ้นช่วงแรกทำเป็นตระพัง (สระน้ำ) สามชั้นผ่านชั้นมาสู่platformชั้นแรก จากนั้นเป็นทางเดินซึ่งมีเสานางเรียงปักอยู่ที่ขอบทางทั้งสองข้างเป็นระยะ ๆ ถนนทางเดินนี้ ทอดไปสู่สะพานนาคราช ซึ่งเปรียบเสมือนจุดเชื่อมต่อระหว่างดินแดนแห่งมนุษย์และสรวงสวรรค์ ด้านข้างของทางเดินทางทิศเหนือมีplatformสร้างด้วยศิลาแลง ๑ หลัง เรียกกันว่า โรงช้างเผือก สุดสะพานนาคราชเป็นบันไดทางขึ้นสู่ปราสาทซึ่งทำเป็นชันพักเป็นระยะ ๆ รวม ๕ ชั้น สุดบันไดเป็นชันชลาโล่งกว้าง ซึ่งมีทางนำไปสู่สะพานนาคราชหน้าประตูกลางของระเบียงคด อันเป็นเส้นทางหลักที่จะผ่านเข้าสู่ลานชั้นในของปราสาท และจากประตูนี้ยังมีสะพานนาคราชรับอยู่อีกช่วงหนึ่งก่อนถึงปราสาทประธาน

ปราสาทประธาน ตั้งอยู่ตรงศูนย์กลางของลานปราสาทชั้นใน มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุมมณฑป คือห้องโถงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เชื่อมอยู่ทางด้านหน้าที่ส่วนประกอบของปราสาทประธานตั้งแต่ฐานผนังด้านบนและด้านล่าง เสากรอบประตู เสาติดผนัง ทับหลัง หน้บัน ชุ่มชั้นต่าง ๆ ตลอดจนกลีบบนปราสาทล้วนสลักลวดลายประดับทั้งลวดลายดอกไม้ ใบไม้ ภาพฤๅษี เทพประจำทิศ คีวนกูราษ ที่ทับหลังและหน้บันด้านหน้าปราสาทประธาน ลักษณะของลวดลายและรายละเอียดอื่น ๆ ช่วยให้กำหนดได้ว่าปราสาทประธานพร้อมด้วยบันไดทางขึ้นและสะพานนาคราชสร้างขึ้นเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ ๑๗

ภายในลานชั้นในด้านตะวันตกเฉียงใต้ มีปราสาทขนาดเล็ก ๑ องค์ ไม่มีหลังคา จากหลักฐานทางศิลปกรรมที่ปรากฏ เช่น ภาพสลักที่หน้าบัน ทับหลัง บอกให้ทราบได้ว่าปราสาทองค์นี้สร้างขึ้นก่อนปราสาทประธาน มีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖

นอกจากนี้ยังมีฐานปราสาทก่อด้วยอิฐซึ่งมีอายุเก่าลงไปอีก คือประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕ อยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือขององค์ประธาน และที่มุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือและทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าก่อด้วยศิลาแลง มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ร่วมสมัยกับplatform ที่สร้างด้วยศิลาแลงข้างทางเดินที่เรียกว่า "โรงช้างเผือก"

กรมศิลปากรได้ทำการซ่อมแซมและบูรณะปราสาทหินพนมรุ้ง โดยวิธีอนัสติโลซิส (ANASTYLOSIS) คือ รื้อของเดิมลงมาโดยทำรหัสไว้ จากนั้นทำฐานใหม่ให้แข็งแรง แล้วนำชิ้นส่วนที่รื้อรวมทั้งที่พังลงมากลับไปก่อใหม่ที่เดิมโดยใช้วิธีการสมัยใหม่ช่วย และเนื่องในวโรกาสมรดกไทย ปีพุทธศักราชที่ ๒๕๓๑ ได้มีพิธีเปิดอุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้งอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธาน

อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชมชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๔๐ บาท สอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักงานอุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๗๔๖

การเดินทางไปอุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง

รถส่วนบุคคล จากตัวจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถเดินทางไป พนมรุ้งได้ ๒ เส้นทาง คือ

๑. ใช้เส้นทางสายบุรีรัมย์-นางรอง (ทางหลวง ๒๑๘) ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงสาย ๒๔ ไป ๑๔ กิโลเมตร ถึงบ้านตะโก เลี้ยวขวากลับบ้านตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติไปพนมรุ้งเป็นระยะทางอีก ๑๒ กิโลเมตร

๒. ใช้เส้นทางสายบุรีรัมย์-ประโคนชัย ทางหลวงหมายเลข ๒๑๙ เป็นระยะทาง ๔๔ กิโลเมตร จากตัวอำเภอประโคนชัย มีทางแยกไปพนมรุ้งระยะทางอีก ๒๑ กิโลเมตร (เส้นทางนี้ผ่านทางแยกเข้าปราสาทหินเมืองต่ำด้วย)

รถโดยสาร จากสถานีขนส่งบุรีรัมย์ ขึ้นรถสายบุรีรัมย์-จันทบุรี ลงรถที่บ้านตะโกแล้วต่อรถสองแถวหรือมอเตอร์ไซด์รับจ้างไปพนมรุ้ง ควรตกลงราคาค่าโดยสารก่อนเดินทาง

วัดเขาลังการ ตั้งอยู่บนเขาองค์การซึ่งเป็นภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้ว อยู่ห่างจากปราสาทหินพนมรุ้งไปอีกประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จากบุรีรัมย์ใช้เส้นทางสายบุรีรัมย์-นางรอง-บ้านตะโก-บ้านตาเป็ก (ทางเดียวกับไปปราสาทหินพนมรุ้ง) เมื่อเดินทางถึงบ้านตาเป็ก เลี้ยวขวาตามทางไปอำเภอละหานทรายประมาณ ๑๓ กิโลเมตร จะพบทางแยกขวาไปวัดเขาลังการอีก ๗ กิโลเมตร ภายในบริเวณวัดเคยมีการค้นพบโบราณสถานเก่าแก่และใบเสมาหินทรายสมัยทวารวดีหลายชิ้น ปัจจุบันเป็นวัดที่สวยงามใหญ่โตแห่งหนึ่งของบุรีรัมย์ มีการก่อสร้างโบสถ์ ศาลา และอาคารต่าง ๆ เรียงแบบสถาปัตยกรรมสมัยต่าง ๆ หลากรูปแบบ ภายในโบสถ์มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องราวพุทธชาดกเป็นภาษาอังกฤษด้วย

วัดเขาลังการ

อำเภอนางรอง

อ่างเก็บน้ำทุ่งแหลม ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๒๔ ห่างจากอำเภอนางรอง ๔ กิโลเมตร ระหว่างทางไปปราสาทหินพนมรุ้ง เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ซึ่งได้รับการปรับปรุงให้เป็นจุดแวะพักริมทาง มีศาลาริมน้ำรับลมเย็นสบาย และในฤดูแล้งมีฝูงนกเป็ดน้ำจำนวนมากมาอาศัยอยู่ที่อ่างเก็บน้ำแห่งนี้ด้วย

อำเภอประโคนชัย

ปราสาทหินเมืองต่ำ ตั้งอยู่ที่ตำบลจระเข้มาก เป็นปราสาทขอมที่มีสถาปัตยกรรมสวยงามโดดเด่นน่าชมอีกแห่งหนึ่งของบุรีรัมย์ ประวัติความเป็นมาของปราสาทหินเมืองต่ำยังไม่ทราบชัดเพราะไม่พบหลักฐานที่แน่นอนว่าสร้างขึ้นเมื่อใด หรือใครเป็นผู้สร้าง มีลักษณะของศิลปะขอมแบบบาปวน ซึ่งมีอายุอยู่ในราว พ.ศ. ๑๕๕๐-๑๖๒๕ โดยมีลักษณะของศิลปะขอมแบบคลังซึ่งมีอายุราว พ.ศ. ๑๕๐๘-๑๕๕๕ ประปรายอยู่ด้วย ภาพสลักส่วนใหญ่เป็นภาพเทพในศาสนาฮินดู จึงอาจกล่าวได้ว่าปราสาทแห่งนี้สร้างขึ้นประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๗ เพื่อใช้เป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดู

ปราสาทหินเมืองต่ำ

ตัวปราสาท ประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างหลัก คือ ปราสาทอิฐ ๕ องค์ สร้างอยู่บนฐานเดียวกัน ก่อด้วยศิลาแลง องค์ปราสาททั้ง ๕ ตั้งเรียงกันเป็น ๒ แถว แถวหน้า ๓ องค์ แถวหลัง ๒ องค์ ปราสาทประธานซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดตั้งอยู่ตรงกลางแถวหน้า ปัจจุบันคงเหลืออยู่เพียงส่วนฐาน ส่วนองค์อื่น ๆ ที่เหลืออยู่ก็มีสภาพที่ไม่สมบูรณ์ ปราสาททุกองค์มีประตูเข้าสู่ภายในปราสาทได้ด้านเดียว คือด้านทิศตะวันออก ด้านอื่นทำเป็นประตูหลอก แต่ปราสาทประธานมีมุขหน้าอีกชั้นหนึ่ง การขุดแต่งบริเวณปราสาทประธานได้พบทับหลังประติมากรรมปราสาทสลักเป็นภาพเทพธิดาอุกบาวชาประทับนั่งเหนือหน้ากาล แวดล้อมด้วยสตรีเป็นบริวาร หน้าบันสลักภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ส่วนทับหลังประติมากรรมปราสาทสลักเป็นเทพนั่งชันเข่าเหนือหน้ากาล และยังได้พบชิ้นส่วนลวดลายปูนปั้นประดับฐานอีกด้วย แสดงว่าปราสาทเหล่านี้ได้เคยมีปูนฉาบและปั้นปูนเป็นลวดลายประดับตกแต่งอย่างงดงาม สำหรับปราสาทบริวารอีก ๔ องค์นั้นยังคงมีทับหลังติดอยู่เหนือประตูทางเข้า ๒ องค์ คือ องค์ที่อยู่ทางทิศเหนือของแถวหน้า และองค์ทิศใต้ของแถวหลัง สลักภาพพระศิวะอุ้มนางอุมาบนพระเพลา ประทับนั่งอยู่บนหลังโคหนิ และภาพพระวรุณทรงหงส์ ตามลำดับ

จากการขุดแต่งได้พบยอดปรางค์ทำด้วยหินทรายสลักเป็นรูปดอกบัว ตกอยู่ในบริเวณฐานปรางค์ หน้ากลุ่มปรางค์ยังมีวิหารเป็นอาคารก่ออิฐ ๒ หลัง ตั้งหันหน้าตรงกับปรางค์ที่อยู่ด้านข้างทั้งสององค์ สิ่งก่อสร้างดังกล่าว ล้อมรอบด้วยกำแพงสองชั้น กำแพงชั้นในก่อด้วยหินทรายเป็นห้องแคบ ๆ ยาวต่อเนื่องกัน เป็นรูปสี่เหลี่ยม ที่เรียกว่า ระเบียงคด กำแพงชั้นนอกเป็นกำแพงศิลาแลง กำแพงทั้งสองชั้นมีซุ้มประตูอยู่ในแนวตั้งตรงกันทั้ง ๔ ด้าน ซุ้มประตูทั้งหมดยกเว้นซุ้มประตูของประตูชั้นในด้านทิศตะวันตกก่อด้วยหินทราย สลักลวดลายในส่วนต่าง ๆ อย่างงดงาม ตั้งแต่หน้าบัน ทับหลัง เสาติดผนัง ฯลฯ เป็นภาพเล่าเรื่องในศาสนาฮินดูและลวดลายที่ผุดขึ้นจากใบไม้ ดอกไม้ที่มักเรียกรวม ๆ ว่า ลายพันธุ์พฤกษา

ระหว่างกำแพงชั้นในและกำแพงชั้นนอก เป็นลานกว้างปูด้วยศิลาแลง มีสระน้ำขุดเป็นรูปหักมุมตามแนวกำแพงอยู่ทั้ง ๔ มุม กรูขอบสระด้วยแท่งหินแลงก่อเรียงเป็นชั้นบันไดลงไปยังกันสระ ขอบบนสุดทำด้วยหินทรายเป็นลำตัวนาคซึ่งชูคอแผ่พังพานอยู่ที่มุมสระ เป็นนาค ๕ เศียรเกลี้ยง ๆ ไม่มีเครื่องประดับศีรษะ ปราสาทหินเมืองต่ำ เปิดให้เข้าชมทุกวันระหว่างเวลา ๐๗.๓๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชม คนไทย ๑๐ บาท ชาวต่างประเทศ ๓๐ บาท

การเดินทาง จากบุรีรัมย์ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๙ จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๔ และเลี้ยวซ้ายเข้าทางหมายเลข ๒๑๑๗ ก็จะสังเกตเห็นปราสาทเมืองต่ำ (อยู่ห่างจากปราสาทพนมรุ้งประมาณ ๘ กิโลเมตร)

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำส้านามบิน อยู่ห่างจากตัวเมืองบุรีรัมย์ตามทางไปประโคนชัย ๔๑ กิโลเมตร มีสำนักงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่า อยู่ด้านซ้ายมือริมถนน เป็นจุดที่เหมาะสมแก่การดูนกน้ำ โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เมษายน

อำเภอบ้านกรวด

แหล่งหินตัด ตั้งอยู่ในหมู่บ้านสายตริ ๓ และสายตริ ๔ ติดแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ห่างจากตัวอำเภอบ้านกรวด ๗ กิโลเมตร บนเส้นทางบ้านกรวด-ตาพระยา และแยกจากถนนใหญ่ไปอีก ๓ กิโลเมตร ทางลาดยางตลอดสาย เป็นแหล่งหินทรายที่คนสมัยขอม ดัดหินเอาไปสร้างปราสาทต่าง ๆ ในเขตอีสานใต้ อยู่บริเวณเขากลอยและเขากระเจียว มีเนื้อที่กว่า ๓,๐๐๐ ไร่ ที่น่าสนใจคือหินบางก้อนปรากฏรอยตอกเนื้อหินให้เป็นรูเรียงกันเป็นแนวยาว หินบางก้อนถูกเซาะสักรเป็นร่องขาดจากกัน และยังมีหินที่ถูกตัดและงัดขึ้นมาเป็นแท่งสี่เหลี่ยมอยู่ทั่วไป

แหล่งเตาโบราณ นักโบราณคดีได้สำรวจพบเตาเผา และเครื่องปั้นดินเผาโบราณจำนวนมาก เตาโบราณเหล่านี้มีอายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕ เป็นแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชาม เพื่อเป็นสินค้าป้อนให้กับเมืองต่าง ๆ โดยมีการทำเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และขยายขอบเขตการผลิตไปยังพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย กรมศิลปากรได้ทำการขุดแต่งเตาโบราณ ๒ แห่ง คือ เตาสวายและเตานายเจียน ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอบ้านกรวดเป็นระยะทาง ๕ และ ๑๐ กิโลเมตร ตามลำดับ ส่วนเครื่องปั้นดินเผาที่ขุดพบสามารถชมได้ที่ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หรือที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

การเดินทาง จากตัวเมืองบุรีรัมย์ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๗๕ ประมาณ ๖๖ กิโลเมตร

อำเภอปะคำ

ปราสาทวัดโคกจิว อยู่บนทางสายนางรอง-ปะคำ (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๘) ก่อนถึงอำเภอปะคำ ๓ กิโลเมตร เป็นโบราณสถานสมัยขอม ด้านหลังวัดโคกจิวเป็นโอโรกยาศาลหรือโรงพยาบาลที่สร้างขึ้นตามพระราชดำริของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ตามคติในพุทธศาสนาเถรวาท

อำเภอโนนดินแดง

อนุสาวรีย์เราสู้ ตั้งอยู่ริมทางสายละหานทราย-ตาพระยา (ทางหลวงหมายเลข ๓๔๘) สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของประชาชน ตำรวจ ทหาร ที่เสียชีวิตรจากการต่อสู้ผู้ก่อการร้ายที่ขัดขวางการสร้างเส้นทางยุทธศาสตร์สายนี้

เขื่อนลำนางรอง อยู่ห่างจากอนุสาวรีย์เราสู้ไป ๒๐๐ เมตร เป็นพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงตามพระราชดำริ เขื่อนลำนางรองเป็นเขื่อนดิน มีถนนลาดยางบนสันเขื่อนสำหรับชมทัศนียภาพ และมีร้านอาหารที่ตั้งอยู่ริมอ่างเก็บน้ำ นอกจากเขื่อนนี้จะมีเขื่อนน้ำไวใช้ในการเกษตรแล้ว ยังได้รับการปรับปรุงเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีบ้านพักรับรอง ห้องประชุม และค่ายพักแรม ติดต่อสำนักงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรองซึ่งอยู่ก่อนถึงสันเขื่อนในเวลาราชการ โทร. ๐ ๔๔๖๐ ๖๓๓๖ ในบริเวณเดียวกันยังมีโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป (ดอยคำ) ผลิตผักผลไม้กระป๋อง อาทิ ข้าวโพดอ่อน หน่อไม้ และน้ำมะเขือเทศ

ปราสาทหนองหงส์ อยู่ทางด้านซ้ายของแนวสันเขื่อนลำนางรอง ห่างจากตัวเขื่อนประมาณ ๕๐๐ เมตร เป็นโบราณสถานขนาดเล็กประกอบด้วยปรางค์ ๓ องค์ ก่อด้วยอิฐ ตั้งบนฐานก่อด้วยศิลาแลงต่อเนื่องเป็นฐานเดียวกัน หันหน้าไปทางทิศตะวันออกมีประตูเข้า-ออกทางด้านหน้าอีก ๓ ด้าน เป็นประตูหลอก ปรางค์ทั้งสามมีผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุมไม้สิบสอง องค์กลางขนาดใหญ่กว่าสององค์ที่ขนาดเล็ก แต่เดิมเคยมีทับหลังประดับจำหลักลายอย่างสวยงาม คือ องค์ทิศเหนือสลักเป็นรูปพระนารายณ์ทรงครุฑเหนือหน้ากาล ซึ่งมีอียัดท่อนพวงมาลัยแวดล้อมด้วยลายพันธุ์พฤกษา อีก ๒ องค์ที่เหลือ คือ องค์กลางและองค์ด้านทิศใต้ก็มีลักษณะคล้ายกันต่างกันว่าภาพทรงกลาง คือ ทับหลังปรางค์องค์กลางสลักเป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ องค์ทิศใต้เป็นรูปพระอิศวรทรงโค ด้านหน้าของปรางค์องค์กลาง มีทางเดินยื่นยาวออกไป มีบันไดทางด้านหน้าและด้านข้างทั้งสอง นอกจากนี้ยังมีวิหารหรือบรรณาลัยอีก ๑ หลัง ก่อด้วยศิลาแลง หันหน้าเข้าหาปรางค์องค์ทิศใต้ อาคารทั้งหมดล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง มีซุ้มประตูด้านหน้าและด้านหลัง มีคูน้ำรูปตัวยูล้อมรอบ การกำหนดอายุสมัยของปราสาทนั้น กำหนดจากลักษณะการก่อสร้าง และศิลปกรรมที่พบซึ่งตรงกับศิลปะเขมรแบบบาปวน ซึ่งมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖

อำเภอสตึก

พระพุทธรูปใหญ่ (พระพุทธรูปปฏิมาสันตยาภิรมย์สถิกอุดมราษฎร์นิมิตมุนี) เป็นพระยืนขนาดใหญ่ริมแม่น้ำมูล ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอสตึก เป็นที่เคารพสักการะของชาวสตึกและจังหวัดใกล้เคียง ในช่วงงานงานประเพณีแข่งเรือยาวซึ่งจัดที่อำเภอสตึกมีทั้งชาวเรือและผู้มาเที่ยวงานแะมานมัสการพระพุทธรูปใหญ่มากเป็นจำนวนมาก

อำเภอพุทไธสง

พระเจ้าใหญ่วัดหงษ์ เป็นพระพุทธรูปเก่าแก่ปางสมาธิขนาดหน้าตัก ๑.๖ เมตร สูง ๒ เมตร สร้างด้วยศิลาแลง มีลักษณะของศิลปะพื้นเมือง ประดิษฐานอยู่ที่วัดหงษ์ หรือ วัดศิระเรด เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนจำนวนมากที่เรียกว่า "พระเจ้าใหญ่" ในภาษาไทยอีสาน มีใช้พระเป็นพระพุทธรูปที่มีขนาดใหญ่แต่หมายถึงความยิ่งใหญ่ ความศักดิ์สิทธิ์ โดยเฉพาะการสาบานและอธิษฐานเล่ากันว่า ผู้ที่ผิดคำสาบานมักได้รับภัยพิบัติต่าง ๆ จึงมีผู้ไปสาบานดวันอบายมุข เล็กติ่มสุราและสักการะกราบไหว้ขอให้คุ้มครองรักษาอยู่มิได้ขาด นอกจากนี้

ยังพบพระพิมพ์รูปใบขนุน "รวมปาง" สำริด และพระพุทธรูปแกะสลักจากนอแรด ที่ใต้ฐานพระเจ้าใหญ่ด้วย ในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ หรือวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี จะจัดงานเฉลิมฉลองขึ้นโดยมีชาวอำเภอพุทไธสง และจังหวัดต่าง ๆ ไปนมัสการกราบไหว้เป็นจำนวนมาก

การเดินทาง จากตลาดพุทไธสง ถึงทางแยกเลี้ยวขวา ใช้เส้นทางที่จะไปพยัคฆภูมิพิสัย ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร และมีทางแยกเข้าวัดอีก ๒ กิโลเมตร

อำเภอนาโพธิ์

หมู่บ้านทอผ้าไหมอำเภอนาโพธิ์ เป็นแหล่งทอผ้าไหมโดยเฉพาะผ้าไหมมัดหมี่ ได้รับความสนับสนุนช่วยเหลือในด้านการพัฒนาฝีมือให้ได้มาตรฐาน ทั้งรูปแบบ วิธีการผลิต ลวดลาย การให้สี จากศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

การเดินทาง ใช้เส้นทางสายบุรีรัมย์-พุทไธสง ทางหลวงหมายเลข ๒๐๗๔ ไปบรรจบกับทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ บริเวณกิโลเมตรที่ ๒๑ มีทางแยกเข้าตัวอำเภอนาโพธิ์ เป็นระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์

กุ๊สวนแดง ตั้งอยู่บ้านดอนหวาย ตำบลดอนหวาย ตรงข้ามโรงเรียนกุ๊สวนแดงวิทยาคม กุ๊สวนแดงเป็นโบราณสถานแบบขอมอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยปรางค์อิฐ ๓ องค์ ตั้งเรียงในแนวเหนือ-ใต้ บนฐานศิลาแลงเดียวกัน อาคารทั้งหมดหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีประตูหน้าเพียงประตูเดียว อีก ๓ ด้านสลักเป็นประตูหลอก ปรางค์องค์กลางมีขนาดใหญ่และมีสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านหน้าที่มุขยื่นออกมาเล็กน้อย ตรงหน้าบันเหนือประตูหลอกทั้ง ๓ ด้าน มีลักษณะยื่นออกมาและมีแผ่นศิลาทรายรองรับ ส่วนปรางค์อีก ๒ องค์ มีขนาดเล็กกว่า ฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีประตูเดียวทางด้านหน้าเช่นกัน ส่วนหนึ่งอีก ๓ ด้าน ก่อเรียบทึบสำหรับบนพื้นหน้าปรางค์มีส่วนประกอบสถาปัตยกรรมหินทรายอื่น ๆ ตกหล่นอยู่ เช่น ฐานบัวยอดปรางค์ กลิษขนุนรูปนาค ๖ เศียร อายุของกุ๊สวนแดงสามารถกำหนดได้จากทับหลังของปรางค์ ซึ่งปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครและที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๗ เนื่องจากภาพสลักบนทับหลังทั้งหมดมีลักษณะตรงกับศิลปะขอมแบบนครวัด ที่มีอายุอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าว

อาทิ ทับหลังสลักภาพพระนารายณ์ตรีวิกรม (ตอนหนึ่งในวามนาวตาร แสดงภาพพระนารายณ์ทรงพระบาท ๓ ก้าว เทียบโลกบาดาล โลกมนุษย์ และโลกสวรรค์) ทับหลังภาพศิวนาฏราช ทับหลังภาพการกวาดเกษียรสมุทร ทับหลังภาพนารายณ์บรรทมสินธุ์ ฯลฯ แต่ละชิ้นมีขนาดใหญ่สวยงามน่าสนใจ

การเดินทาง ใช้เส้นทางบุรีรัมย์-พยุคนภูมิพิสัย ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ ระยะทาง ๗๐ กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ทางไปอำเภอประทายอีกประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จะพบทางแยกเข้าสู่ทุ่งแสงด้านซ้ายมือ เลี้ยวเข้าไปอีก ๑.๕ กิโลเมตร หรือจากบุรีรัมย์ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๐๗๔ ผ่านอำเภอกุฉินารายณ์ ไปอำเภอพุทไธสง แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ไปอีก ๒๐ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทุ่งแสงอีก ๑.๕ กิโลเมตร

เทศกาลงานประเพณี

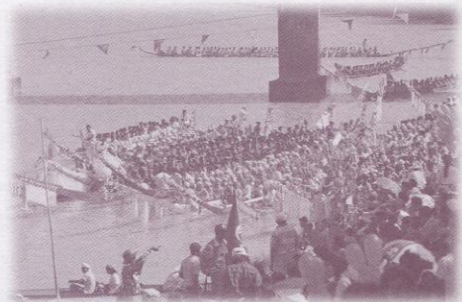
นอกจากวันสำคัญทางศาสนา วันสงกรานต์ และวันขึ้นปีใหม่ ชาวบุรีรัมย์ยังมีขนบธรรมเนียมประเพณีหลายอย่าง เช่น เทศกาลเดือน ๕ มีการทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำให้ผู้สูงอายุ มีการละเล่นพื้นบ้าน เช่น สะบ้า ซักเย่อ ฯลฯ บางท้องถิ่น เช่น อำเภอพุทไธสงจะมีการแข่งบั้งไฟ เทศกาลเข้าพรรษา มีการประกวดเทียนเข้าพรรษา เทศกาลเดือน ๑๒ มีประเพณีลอยกระทง และยังมียานประเพณีของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ที่สืบทอดกันมาอีกหลายงาน เช่น

งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง ปราสาทหินพนมรุ้งเป็นศาสนสถานในลัทธิพราหมณ์และได้รับการแปลงเป็นพุทธสถานในสมัยหลัง ช่วงที่ถูกทิ้งร้างอยู่มีผู้นำพระพุทธรูปจำลองไปประดิษฐานไว้ที่ปรangkน้อยบนเขา กลายเป็นประเพณีของชาวบ้านรอบ ๆ บริเวณนั้นพากันขึ้นไปนมัสการปิดทองรอยพระพุทธรูปที่รวมทั้งให้พระทำบุญในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี เนื่องจากปราสาทหินพนมรุ้งเป็นโบราณสถานที่ยิ่งใหญ่สวยงามและเป็นประเพณีแต่เดิมอยู่แล้ว จังหวัดจึงได้ส่งเสริมให้มีงานประเพณีในวันเสาร์-อาทิตย์แรกของเดือนเมษายน โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมโบราณ ได้แก่ ขบวนแห่ราชประเพณีขอมโบราณ การแสดงแสงเสียงย้อนรอยอดีตพนมรุ้ง

งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง

ประเพณีแข่งเรือยาวจังหวัดบุรีรัมย์ กำหนดจัดในวันเสาร์-อาทิตย์แรกของเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ซึ่งเป็นฤดูน้ำหลากในลำนํ้ามูล ชาวเรือบุรีรัมย์และจากจังหวัดต่าง ๆ มาร่วมชุมนุมประลองฝีพายที่สนามแข่งเรือหน้าท่าว่าการอำเภอสตึก เพื่อแข่งขันความเป็นเจ้ายุทธจักรแห่งลำนํ้ามูล ในแต่ละปีมีจำนวนเรือเข้าแข่งไม่น้อยกว่า ๔๐-๕๐ ลำ และยังมีขบวนเรือตกแต่งแฟนซึ่งงดงามด้วยประเพณีแข่งเรือยาวที่สนามแห่งนี้ เดิมเป็นประเพณีท้องถิ่นสังสรรค์กันในหมู่ญาติมิตรและสักการะเจ้าพ่อวังกรุด ซึ่งเป็นชื่อวังนํ้าวนช่วงหนึ่งของแม่น้ำมูล ต่อมาได้จัดเป็นงานประเพณีของจังหวัดตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ เป็นต้นมา

งานเทศกาลแข่งเรือยาว

งานมหกรรมว่าวอีสานบุรีรัมย์ จัดขึ้นที่สนามกีฬาอำเภอห้วยราชในวันเสาร์-อาทิตย์แรกของเดือนธันวาคมของทุกปี ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวหรือย่างเข้าสู่ฤดูหนาวมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดแรง คนชนบทก็พากันทำว่าวแอก ซึ่งมีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เล่นกันทุกหมู่บ้าน เป็นประเพณีการละเล่นของท้องถิ่นอีสานแต่นานมา จังหวัดบุรีรัมย์จัดมหกรรมว่าวอีสานขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๔ เพื่ออนุรักษ์เอกลักษณ์ของอีสานใต้ให้คงอยู่และเผยแพร่ให้เป็นที่ยูจักกว้างขวาง เปิดโอกาสให้คนทุกตำบล ทุกหมู่บ้านทำว่าวแอกมาแข่งขันชิงรางวัลกัน ว่าวที่นำมาเข้าแข่งขันต้องมีขนาดปีกกว้าง ๒ เมตรครึ่งขึ้นไป ตัดลิ้นกันที่ความสวยงาม เสียงแอก และลีลาของว่าวบนท้องฟ้า นอกจากนี้มีการประกวดขบวนแห่ว่าวที่ยิ่งใหญ่สวยงาม ตอนค่ำมีมหรสพ การละเล่น และการแสดงสินค้าพื้นบ้าน

งานมหกรรมว่าวอีสาน

งานนมัสการพระเจ้าใหญ่วัดหงษ์ (วัดศิระระเรด) จัดขึ้นที่อำเภอพุทไธสง ในวันขึ้น ๑๔ ค่ำถึงวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๓ ทุกปีเป็นเทศกาลนมัสการปิดทอง พระเจ้าใหญ่วัดหงษ์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ของบุรีรัมย์ มีการทำบุญ ให้พระและมีมหรสพต่าง ๆ มากมาย รวม ๓ วัน

งานนมัสการรอยพระพุทธรบาทจำลอง ที่เขากระโดง อำเภอเมือง จัดงาน ในวันเพ็ญเดือน ๓ เช่นกัน ประชาชนจะไปนมัสการรอยพระพุทธรบาทจำลอง และพระสุภัทรบพิตร ตลอดจนถึงเวียนงานกันอย่างคับคั่ง

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ผ้าไหม ผ้าฝ้ายทั้งดงามของนาโพธิ์ หินทรายแกะสลัก เครื่องจักสาน ปลาจ่อมอร่อยที่ประโคนชัย ขาหมูเลิศรสของนางรอง กุนเชียง และไก่ย่าง ของลำปลายมาศ หัวผักกาดหวานอบน้ำผึ้งขนานแท้ดั้งเดิมของกระสัง และกุ้ง อร่อยที่สตึก สินค้าเหล่านี้นอกจากมีขายตามร้านค้าในตัวเมืองแล้ว บริเวณ แหล่งท่องเที่ยวสำคัญเช่น ปราสาทหินพนมรุ้งและปราสาทหินเมืองต่ำ ยังมีสินค้า พื้นเมืองนาชนิดของบุรีรัมย์และจังหวัดใกล้เคียงจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว อีกด้วย

ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

อำเภอเมือง

ร้านลายไหม ถ.รมย์บุรี โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๒๕๕๗ (จำหน่ายผ้าไหม ผ้าฝ้าย)

ร้านเลี้ยงขวด ๒/๑๐ ถ.ศรีเพชร โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๕๕๒ (จำหน่ายกุนเชียง หัวไชโป้ว หมูหยอง หมูแผ่น)

สิ่งอำนวยความสะดวก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อน เข้าพัก)

สถานที่พัก

อำเภอเมือง

แกรนด์ไฮเต็ล ๑๓๗ ถ.นิภาศ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๐๘๘, ๐ ๔๔๖๑ ๑๑๗๘ โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๓๕๘ จำนวน ๘๖ ห้อง ราคา ๒๑๐-๓๕๐ บาท

ชัยเจริญ ๑๑๔-๑๑๖ ถ.นิภาศ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๕๕๕ โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๐๕ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๒๐ บาท

เทพนคร ๑๓๙ ถ.จิระ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๓๔๐๐-๒, ๐ ๔๔๖๒ ๑๐๘๒ โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๓๔๐๐ จำนวน ๑๔๔ ห้อง ราคา ๕๗๐-๑,๓๒๐ บาท www.thepnakornhotel.com

ไทยไฮเต็ล ๓๘/๑ ถ.รมย์บุรี โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๑๑๒, ๐ ๔๔๖๑ ๑๑๓๒ โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๔๖๑ จำนวน ๘๙ ห้อง ราคา ๑๘๐-๔๐๐ บาท

นิภาศ ๘๙/๑๐-๑๒ ถ.นิภาศ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๖๔๐ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๘๐ บาท

บุรีรัมย์สิริธรรม ๑๔๘ ถ.นิภาศ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๒๕๐๔, ๐ ๔๔๖๑ ๑๗๔๐ โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๕๐๔ จำนวน ๗๕ ห้อง ราคา ๔๕๐-๑,๒๐๐ บาท

พนมพิมาน ในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ถ.จิระ โทร. ๐ ๔๔๖๒ ๑๒๐๕-๗, ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๗ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท

วงษ์ทอง ๕๑๒/๑ ถ.จิระ โทร. ๐ ๔๔๖๖ ๒๐๘๖๐-๒ โทรสาร ๐ ๔๔๖๒ ๐๘๕๕ จำนวน ๗๑ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท

สยาม ๒๙/๑๒ ถ.อินทร์จันทร์ณรงค์ โทร. ๐ ๔๔๖๒ ๕๕๑๙ โทรสาร ๐ ๔๔๖๒ ๕๕๑๙ กิต ๓ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท

อำเภอนางรอง

นางรอง ๒๔๓ ถ.ประดิษฐ์ปานะ โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๐๑๔, ๐ ๔๔๖๓ ๑๔๖๕ จำนวน ๒๘ ห้อง ราคา ๑๐๐-๔๐๐ บาท

บ้านสะระรีสอร์ท ๓๔ ถ.นางรอง-บุรีรัมย์ โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๖๓๑, ๐ ๑๖๖๐ ๒๒๒๓ จำนวน ๑๒ หลัง ราคา ๕๐๐-๑,๕๐๐ บาท

พี แคลิฟอร์เนีย ๕๙/๙ ถ.สังฆกฤษณ์ ต.นางรอง โทร. ๐ ๔๔๖๒ ๒๒๑๔, ๐ ๙๔๔๗ ๕๔๔๔ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๒๕๐-๑,๕๐๐ บาท www.geocities.com/california8gh

ศูนย์ซีเบิร์ต (ศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานนางรอง) ๘๑ ม.๖ ถ.โชคชัย-เดชอุดม ต.หนองโปสถ์ โทร. ๐ ๔๔๖๕ ๗๑๔๕-๗ โทรสาร ๐ ๔๔๖๕ ๗๑๔๕-๗ จำนวน ๔๔ ห้อง ราคา ๒๕๐-๕๖๐ บาท มีห้องประชุมสัมมนาและร้านอาหาร www.pda.or.th/nangrong

อันเนี่ยน ๘/๑ ซ.ศรีกุล บ้านหนองรี โทร. ๐ ๔๔๖๒ ๒๘๒๕ จำนวน ๑๙ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๕๐ บาท

อำเภอโนนดินแดง

บ้านพักเขื่อนลำนางรอง ติดต่อสำนักงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรอง โทร. ๐ ๔๔๖๐ ๖๓๓๖ ในเวลาราชการ จำนวน ๗ หลัง ราคา ๑๐๐ บาท ต่อคน

อำเภอประโคนชัย

ประโคนชัยรีสอร์ท ๑๕๐ ม.๖ ถ.โชคชัย-เดชอุดม โทร. ๐ ๔๔๖๗ ๑๒๒๘, ๐ ๑๙๕๕๕ ๙๐๘๙ ราคา ๒๕๐-๕๐๐ บาท

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

บ้านดิน เมืองหิน รีสอร์ท ๑ ม.๑๑ บ้านดอนมะไฟ ต.ตาเม็ก โทร. ๐ ๔๔๖๒ ๘๐๑๙, ๐ ๙๙๔๘ ๗๘๐๕

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

ไมตรีจิต ๑๖๙/๒-๔ ถ.สุนทรเทพ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๕๓๘ (อาหารไทย-เบเกอรี่-อาหารเช้า)

รุ่งเรืองภัตตาคาร ถ.นิเวศ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๗๗๘, ๐ ๔๔๖๑ ๑๓๗๕ (อาหารไทย-จีน)

วังพระยา ๑๙๔ ม.๑ ถ.บุรีรัมย์-สตึก โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๔๓๙๔ (อาหารไทย)

โชคลิขิต ๒๔๖/๑๔ ถ.นิเวศ โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๒๖๖๕ (อาหารพื้นเมืองอีสาน)

อำเภอนางรอง

ลักษณะหาหมู ๓๗๕ ถ.โชคชัย-เดชอุดม โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๑๕๘ (อาหารไทย-จีน)

บ้านกบตันไม้ ๒๒๒/๑๕ ถ.โชคชัย-เดชอุดม โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๖๓๕ (อาหารไทย-จีน)

พบสุข ๗๒๕ ถ.โชคชัย-เดชอุดม โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๖๑๙ (อาหารไทย-จีน)

สวนอาหารบ้านเสา ๓๔ ถ.นางรอง-บุรีรัมย์ โทร. ๐ ๔๔๖๓ ๑๖๓๑ (อาหารไทย-จีน)

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัด

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๙๕๗

สำนักงานจังหวัด

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๔๔๙

ตำรวจท่องเที่ยว

โทร. ๑๑๕๕

ตำรวจทางหลวง

โทร. ๑๑๙๓

สถานีตำรวจภูธร

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๓๔,

๐ ๔๔๖๑ ๒๒๔๐

โรงพยาบาลบุรีรัมย์

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๖๒

ไปรษณีย์บุรีรัมย์

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๑๔๒,

๐ ๔๔๖๑ ๑๑๒๒,

๐ ๔๔๖๑ ๑๖๘๒

วัดพระพรหมบาทเขากระโดง

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

จัดทำโดย

งานพัฒนาข้อมูลท่องเที่ยว
กองข่าวสารการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หากมีข้อมูลเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม
โปรดแจ้ง งานพัฒนาข้อมูลท่องเที่ยว
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑-๒๑๔๕
โทรสาร ๐ ๒๒๕๓ ๗๔๔๐
E-mail: infodev@tat.or.th

ให้บริการบริษัทที่เกี่ยวข้องที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อม และเคารพวิถีไทย

ปรับปรุงข้อมูล
สิงหาคม ๒๕๔๗

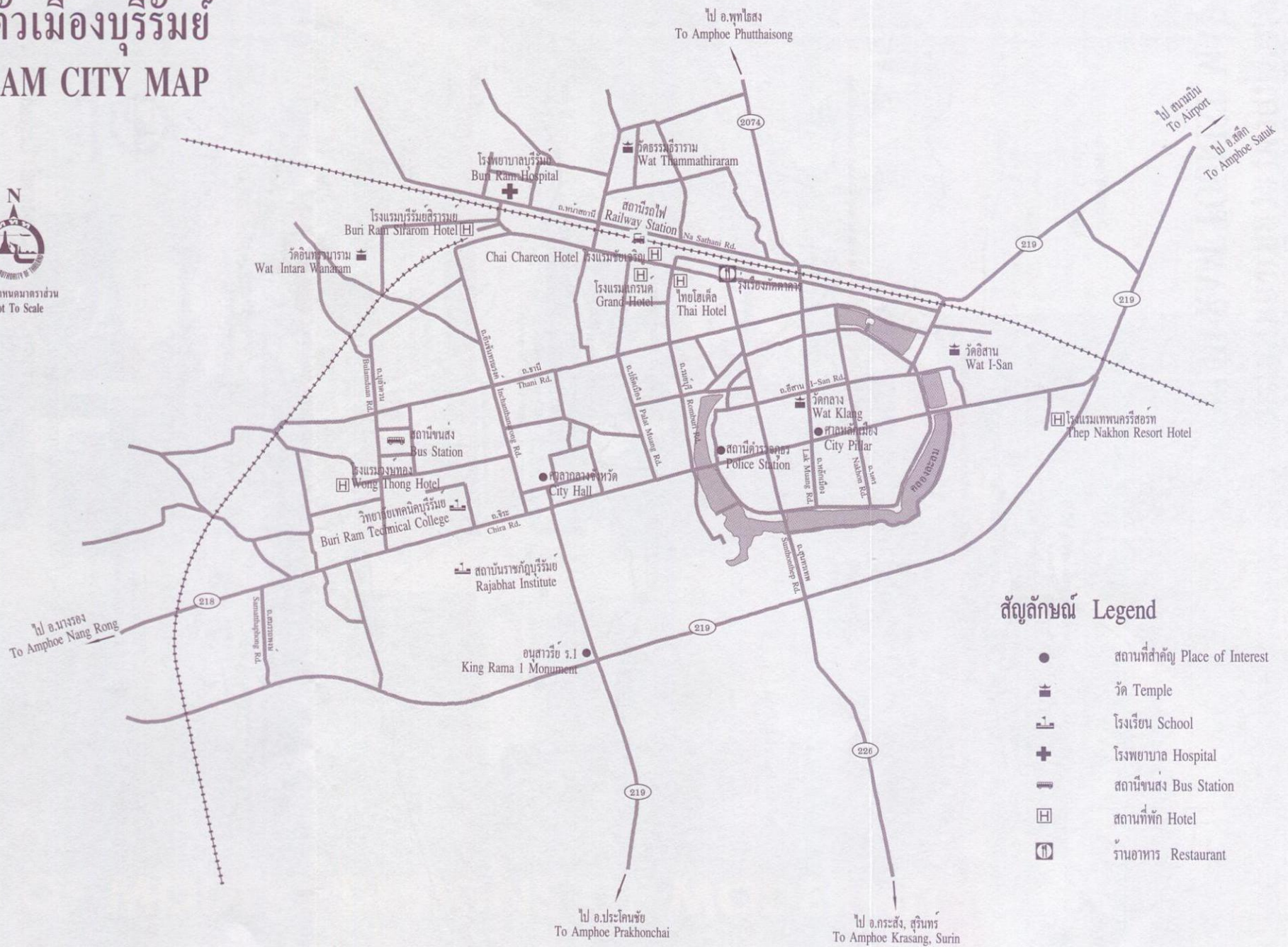
บันทึก

แผนที่ตัวเมืองบุรีรัมย์ BURI RAM CITY MAP

ไม่ได้กำหนดขนาดส่วน
Not To Scale

สัญลักษณ์ Legend

- สถานที่สำคัญ Place of Interest
- ⌄ วัด Temple
- โรงเรียน School
- ⛶ โรงพยาบาล Hospital
- สถานีขนส่ง Bus Station
- 🏨 สถานที่พัก Hotel
- 🍴 ร้านอาหาร Restaurant

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ BURI RAM TOURIST MAP

